

KAR NE MINE IN NE MINE

LENART SUŠNIK / 1. 2. 2023 - 13.30 / KINOBAR

00:00:00 00:00:00

2023-02-01-kinobar-kar-ne-mine-in-ne-mine.mp3

vrsta, ki se je vila od vhoda do blagajne in se nato razlivala v prenapolnjeno kavarno. Na sporedu je bil drugi *avtorski* film Tomaža Groma, naslovljen *Ne misli, da bo kdaj mimo*. Film je nastal v produkciji Zavoda Sploh, kot pomočnica pri montaži in producentka je navedena Špela Trošt, kot svetovalec pri montaži pa Kristian Božak Kavčič.

V kinodvorani množico pozdravijo zvonovi, ki jih iz podesta pred platnom vrti avtor sam. Točno ti zvonovi, dragi poslušalci in poslušalke, ki jih zaradi prijaznosti avtorja slišite v podlagi. Bilo je, skratka, kot bi ponesreči vstopil na pogreb, kjer nikogar ne poznaš – odtujen od vsega, a vseeno čuteč človeško stisko. Zvonovi, menjajoč se v levem in desnem kanalu, ustvarjajo vzdušje hipnotičnega transa – avtorjeva prezenca pa lomi četrti zid. Grom, ki kot avtor filma in izvajalec glasbe tako postane neločljivo povezan s podobami, nas ob zatemnitvi dvorane spusti v brezno. V film tako prazen, tako odtujen od življenja, da le stežka verjameš, da ga je naredil isti mož kot film *Komaj čakam, da prideš.*

Zvočni vonj po pogrebu vztraja tudi po odtemnitvi in skoraj nikoli ne pojenja. Ne da nam oddiha od utesnjujoče atmosfere. Brez konteksta ali namiga – *čemú* – smo vrženi v hitro, skoraj paranoično gibanje. Na višini kolen stabilizirana kamera hiti iz enega prostora v drugega. Iz kuhinje v kopalnico – skozi različna stanovanja; čez ceste, travnike, telovadnice … v Berlin, Zagreb, Ljubljano … Stalno v begu. Film nikjer ne postoji dovolj dolgo, da bi gledalec uspel kader *razumeti*. Njegovi okvirji v gibu prehitro spuščajo vase nov prostor, da bi spoznali, *kaj* ti prostori so in *zakaj za vraga tečemo čeznje*. Zaradi nizke pozicije kamere

URENDNIŠKI IZBOR

KAR NE MINE IN NE MINE
KULTURA / KINOBAR
LENART SUŠNIK / 1. 2. 2023

THE BIRTH OF COOL
KULTURA / LETEČI PILOT
MICHAEL C. JUMIC / 31. 1. 2023

SPODRSLJAJI NA SPOLZKEM TERENU UPRIZORITVENIH
KULTURA / TEATER V ETER
RKHV VAJENKE / 30. 1. 2023

90S HITIČI V KINOTEKI
KULTURA / KINOBAR
RKHV VAJENKE / 26. 1. 2023

JAKI FRANKFURT 2023
KULTURA / KULTURNE NOVICE
RKHV VAJENKE / 24. 1. 2023

Zgodovina uredniškega izbora

NAPOVEDI

SKAKAJOČI GENI GLIV V VROČINI
ZNANOST / ZNANSTVENI BRITOFF
ZARJA MURŠIČ / 8.05

NIETOM JE BILO JASNO ŽE PRED ŠTIRIDESETIMI LETI!
DRUŽBA / MUZIKAL
ROK KUŠLAN / 10.00

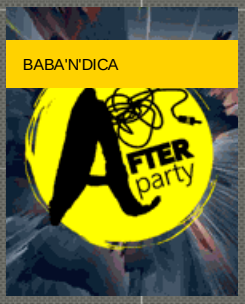
SUBLIMINALNA SAMOKRITIKA
KULTURA / TEATER V ETER
MATJAŽ ZOREC / 13.30

FEMINIZEM SO TUDI SKRBNE MOŠKOSTI
UNIVERZA / KAJ PA UNIVERZA
HANA HUNJET / 17.00

SHOW 931: IN AND OUT & IN-BETWEEN BY ELEN HUYNH FOR
KULTURA / RADIA NETWORK
KULTURNO UREDNIŠTVO / 22.30

Vse napovedi …

Tako je vseh **petinsedemdeset minut – skoraj uro in pol –** trajanja filma. Monotonost prekinjajo samo manjši prebliski tišine, a to še zdaleč ni dovolj, da bi se sprememba tempa zares poznala na celoti. Sicer pa se zaradi nepovezanosti in tujosti prostorov razvezano občuti tudi filmski čas. Nedoločljiv, neskončen, brezčasen. Kar pa še dodatno poudarja za koncept relativno dolgo trajanje projekcije. Jasno je le, da čas zagotovo teče, a brez smisla, brez smeri. Izgubljeni smo v njem in v prostoru. Prav ta nezmožnost razumevanja pa skupaj z neomejenim trajanjem v gledalcu sproža močna občutja nelagodja in tesnobe. Za nekatere – denimo za tistega modela, ki je nekje na sredini filma vstal in zapustil dvorano – je bilo nelagodje celo preveč nevzdržno.

Deloma bi lahko tesnobo, ki je v ***Ne misli, da bo kdaj mimo*** gotovo najmočnejše čustvo, pripisali naši gledalski pogojenosti. Narativni filmi so nas kot **Pavlove pse** navadili, da razumemo kadre in povezave med njimi, kakršnekoli te že so. Bodisi po principih kontrasta bodisi analogije, metafore med podobami … Vedno je *nekaj*, na kar lahko pripneš nenavadno izbiro kadrov in rezov. Tudi v eksperimentalnih filmih je temu pogosto tako, a v ***Ne misli, da bo kdaj mimo*** teh semantičnih povezav med kadri na mikro ravneh skorajda ni – in to je tisto, kar te *zjebe*. Med premiki naprej, nazaj in med menjavanjem kadrov ni nobene logične povezave, čeprav jo naš um stalno išče. Motivacija za rez je v najboljšem primeru trenutek, ki lahko rez skrije. Sicer tesnoben film tako – paradoksalno – teče kot voda; teče, kot teče reka.

V tem prelivanju postanejo vsi prostori in časi bolj ali manj enaki, enako mučni. Če lahko kje v tem mučnem filmu iščemo smisel, je to tu. Na popolnoma konceptualni ravni. Ko človeka žre teža, se vse splošči. Ko ga nekaj teži, beži. Ko prostor in čas z vseh strani pritiskata nanj, gre življenje neopazno, turobno mimo, v glavi pa mu odzvanjajo spomini. Na tem mestu je tako smiselno omeniti tudi subtilnejše elemente zvoka. To so tihi, nežni drobci nediegetskih pogovorov in diegetskih šumov. Denimo zvok praznovanja novega leta in glas fanta, ki se kot duh skoraj neopazno primeša v kakofonijo podob in zvokov. Morda lahko v teh prisluhih iščemo odgovor na to, kaj film preganja.

Grom se je v svojem prejšnjem, zelo uspešnem kratkem filmu – ***Komaj čakam, da prideš*** – soočal s smrtjo svojega sina. Kljub tragični vsebini pa je bil njegov prejšnji film tako poln življenja, tako poln ljubezni … Nabit s čustvi, ki so omehčala srce, da se je to kasneje razparalo. Vse to je izražal z izjemno ekspresivnim in živim filmskim jezikom, ki je kombiniral animacije, domače arhivske posnetke, inscenirane kadre in performans. Bodisi zaradi ohlapne povezave naslovov – torej ***Komaj čakam, da prideš*** in ***Ne misli, da bo kdaj mimo*** – bodisi zaradi uspeha prvega ***avtorskega*** filma, smo morda tudi tokrat pričakovali nekaj podobnega. A življenje je zamenjala praznina; raznovrstnost filmskega izraza pa stroga, ubijajoča monotonost. Avtorjev filmski izraz je tako prešel v drugo fazo žalovanja.

Mnenja na **Pločniku pred Kinoteko** – kjer se tradicionalno zastonj delijo največje cinefilske modrosti – so bila deljena. Film nekaterim ni bil všeč, drugim se je zdel predolg, večino, s katero smo govorili, pa je zmedel. Nas je pustil zgolj prazne. Žalostne. In to je bil, bržkone, njegov namen in v tem je tudi uspel. Film namreč deluje na performativni ravni – izven diegetskih okvirjev kadra in njihovega notranjega sveta. To ni eksperimentalni film ekshibicije, ki bi ga zanimal eksperiment zavoljo eksperimenta. Niti ni bilo več opaziti primesi naracije, ki je bila precej prisotna v avtorjevem prvem filmu. Ne – to je eksperimentalni film, ki želi gledalcu predati izkušnjo tega, kako je, ko se bolečina vleče in vleče in vleče.

Film je tako na nek način precej surov. Tudi vztrajati pri ogledu je precej brutalna izkušnja. Dobesedno nam je dal vedeti, naj *ne mislimo, da bo kdaj mimo* in filmu verjamemo, da ne bo. Zanimivo pa bo videti, kakšno projekcijsko pot bo imel film po premieri, saj bo njegov *catch* javnosti nekako že znan in bo šok za publiko posledično omiljen.

Kinoteko je v četrtek melanholično zapustil, Lenart.

Vir slike: Zavod

LETO IZDAJE:

2023

AVTORJI:

TOMAŽ

INSTITUCIJE:

ZAVOD

Podprite kakovostne radijske vsebine tudi v koronski dobi, kliknite na DONIRAJ

PRIKAŽI KOMENTARJE